

Råd og vejledning om brug af fjernvarme

Fjernvarme til rum- og varmtvandsopvarmning

Husene i Søndertoften opvarmes med fjernvarme, som cirkulerer i radiatorerne.

Derudover bruges fjernvarmen til at opvarme det varme brugsvand.

I denne artikel vil vi dog hovedsagligt fokusere på rumopvarmningen.

Måler aflæsning

Gør det til en god vane at holde øje med måleren, som sidder oppe på loftet, hvor fjernvarmestikket kommer ind.

For varmforsyningens samlede økonomi, og dermed for forsyningens prisfastsættelse, er det af største betydning, at fjernvarmevandet får en god afkøling hos forbrugerne.

Afkølingen er forskellen mellem den temperatur, fjernvarmevandet kommer ind med (frem) og den temperatur, det forlader anlægget med (retur). I varmeperioden oktober til april skal det være muligt at afkøle mellem 30 og 40°C.

Et fjernvarmeanlæg er normalt problemfrit, men en ventil kan blive defekt, en måler kan svigte eller en utæthed kan opstå. Så selv om det er sjældent, der opstår problemer med et varmeanlæg, som kan berøre det økonomiske mellemværende mellem varmforsyningen og forbrugeren, er det absolut anbefalelsesværdigt, at forbruget kontrolleres regelmæssigt. Mindst én gang om måneden bør måleren aflæses - bare for en sikkerheds skyld.

Lav et skema, som følger kalenderåret med plads til månedlige aflæsninger - startende og sluttende med Nytårsaften - i alt 13 aflæsninger. Gør det til en vane også at aflæse vand- og elmåleren ved samme lejlighed. Og skal det være helt perfekt, indtastes aflæsningerne i et regneark, hvor udviklingen hurtigt anskueliggøres - f.eks. med grafer og kurver. Du kan evt. bruge skemaet her på hjemmesiden under *Vær at vide - Download - Energiskema* (excel) - se illustration her til højre.

Skulle der opstå problemer omkring et forbrug, kan du med de jævnlige aflæsninger dokumentere, hvordan forbrugerne tidligere har været og hvordan de har fordelt sig over året.

Rumtemperatur og varmeforbrug

Der må godt være forskel på temperaturen i forskellige rum i huset, men ikke for meget. F.eks. er det måske nok med 16-18°C i soveværelset.

Hvis temperaturen i et rum holdes lavere end i andre rum, bør døren være lukket.

Kommer temperaturen ned under 14°C i et rum, som måske slet ikke bliver brugt, kan det skade bygningen. Det kan også trække varme fra andre rum og give fodkulde og evt. fugtproblemer.

Sørg derfor for, at temperaturen i et rum altid er mindst 14°C.

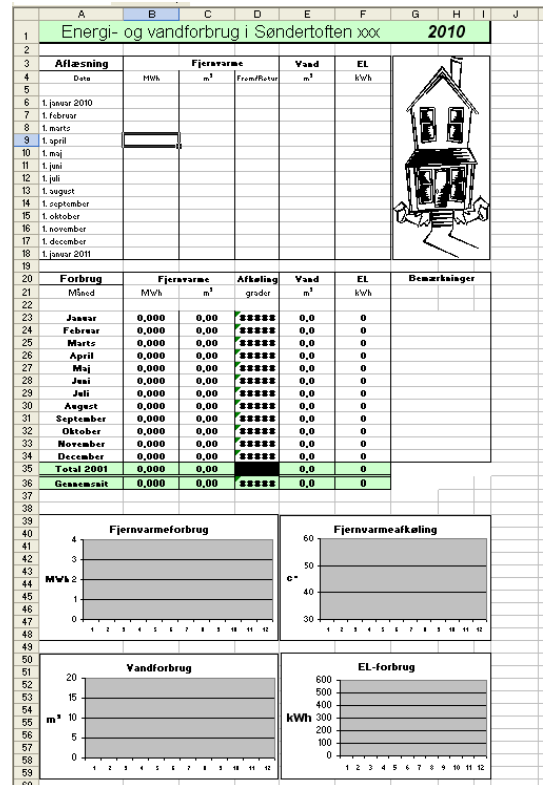
I opholdsrum er en temperatur på 21°C passende for de fleste.

For hver grad temperaturen forøges, stiger varmeforbruget 5-6%.

Brug altid alle radiatorer i samme rum. Det giver den største varmekomfort og besparelse på varmeudgiften.

Den enkelte radiator skal helst være kold for neden.

Radiatoren bør ikke tildækkes eller afskærmes. Gardiner eller større møbler bør således ikke skærme for en radiator.

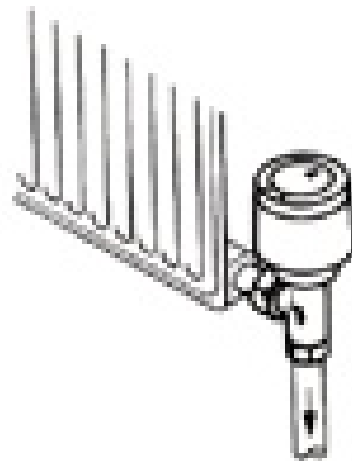
Returtermostaten

Husene blev "født" med termostater siddende på returløbet fra radiatoren (se tegning her til højre). Sådanne termostater - kaldet returtermostater - føler på vandtemperaturen fra radiatoren og er mest velegnet, hvor der er kubikmeterafregning (m³) af fjernvarmen. Det er der ikke i Høje Taastrup.

Returtermostaten sørger for en konstant temperatur på fjernvarmevandet, når dette har passeret gennem radiatoren. Returtermostater udnytter kun i ringe grad den gratisvarme, der kommer fra solen, lamper, TV, mennesker mv.

Returtermostaten skal jævnligt indstilles i takt med vejrets ændringer, og man skal huske at stille på alle termostater i samme rum.

Det er en god idé at skifte husets returtermostater til alm. radiatortermostater.

Radiatortermostaten

Hvis du ikke har det i forvejen, er det en god idé at få installeret radiatortermostater (følerhovedet er vist på foto til højre). Så udnytter man nemlig gratisvarme fra solen, lamper, TV og mennesker i stuen.

Termostaten sørger automatisk for, at der konstant er den ønskede temperatur i et rum. Hvis der f.eks. er mange mennesker i stuen eller solen skinner, kan ventilerne lukke helt ned, selvom det er koldt udenfor.

Hvis du derimod ikke kan opnå 21°C, selvom du åbner helt for alle radiatorer i et rum, er der noget galt.

Føleren, der registrerer temperaturen, kan være indbygget i håndtaget eller sidde et helt andet sted som en løs føler. Føleren må derfor ikke tildækkes af gardiner, møbler eller lignende.

Ventil og føler - og problemer

Termostatventilen består af to dele - ventildelen, som sidder på tilgangsrøret til radiatoren (se foto her til højre, øverst), og følerdelen, som er det runde håndtag, man drejer på for at opnå tilfredsstillende temperatur.

Hvis en termostat ikke regulerer tilfredsstillende, kan der være flere årsager, men den mest kendte er, når den lille pal eller stift på termostatventil sætter sig fast. Det sker typisk efter en lang sommer, hvor termostaten ikke har skullet regulerer, og palen har så sat sig fat i helt lukket tilstand. Tag først følerhovedet af - måske skal der bruges værktøj; en skruetrækker eller en meget lille umbaco-nøgle.

Dernæst slår man let på palen, f.eks. med en hammer. Hvis palen efter et par slag ikke selv springer ud, kan man på nogle typer af termostater skifte den pakdåse, hvori palen sidder - helt uden at skulle lukke for fjernvarmen og tømme anlægget ned. Pakdåserne kan købes i byggemarkeder, men ellers spørg din vvs-mand.

Fejlen kan også ligge i følerhovedet. Dette kan som regel skiftes, uden man behøver at skifte ventildelen også.

Ventilen kan være af ældre dato, og fatningen, som følerhovedet skal sidde fast på, passer muligvis ikke til de følerhoveder, der fås nu. Heldigvis har nogle fabrikanter specielle serviceelementer (se foto her til højre, nederst), som passer på de gamle fatninger. Spørg din vvs-mand til råds.

Indstilling af radiatortermostaten

Brug et godt termometer, når du skal indstille termostaten. Du skal placere termometret på en indervæg i ca. 1,5 meters højde.

Stil termostaten i en mellemstilling. Efter et par timer kan du kontrollere, om temperaturen er passende. Stil derefter termostaten lidt op eller ned, indtil den ønskede temperatur er fundet. Men husk - der kan godt gå 1-2 timer, før reguleringen kan mærkes.

Når du har opnået den ønskede temperatur, kan du sætte en markeringsstreg på ventilen med en spritpen eller kuglepen.

Klimastat og natsænkning

Nogle fjernvarmeanlæg er udstyret med automatik - en såkaldt klimastat, der styrer fremløbstemperaturen til husets radiatorer, så denne ikke er varmere end udetemperaturen kræver. Sådanne anlæg findes der sandsynligvis ikke mange af i bebyggelsen.

Natsænkning kan være en praktisk og energibesparende foranstaltning. Hvis det skal gøres automatisk (tidsstyret), kræver det en klimastat. Automatikken sørger for, at fremløbstemperaturen til radiatorerne i perioder sænkes f.eks. 10°C.

Alternativt kan man skrue ned for alle termostater om aftenen og så skrue op igen om morgenen, men det er nok de færreste, der får gjort det.

Undlad at lukke helt for varmen om natten. Temperaturen bør ikke komme under 14°C. Den ideelle temperatur i soveværelset er 16-18°C. Når du tager på arbejde eller måske er bortrejst i vinterferien, kan du godt skrue ned for varmen. Husk bare, at temperaturen ikke må komme under ca. 14°C.

Udluftning

Vi trives bedst i frisk luft. Stillestående luft i boligen optager bl.a. fugt og bliver iltfattig, hvorfor der skal luftes ud flere gange om dagen. I forbindelse med madlavning og bad kan en ekstra udluftning anbefales.

Den bedste måde at lufte ud på er at skabe gennemtræk 5-7 minutter. Det giver den ønskede luftfornyelse uden, at vægge og møbler afkøles.

Er radiatorerne med termostatventiler, skal ventilerne lukkes under udluftningen.

Fugt

Du kan undgå fugtproblemer ved at sørge for, at temperaturen aldrig kommer under 14°C. Samtidig skal der være hyppig udluftning i rummet - og stil aldrig møbler m.v. helt op ad kolde ydervægge.

Hvis der kommer dug i hjørnet af termovinduer, er der for fugtigt i rummet.

Det er også godt at sikre sig, at der er aftræk eller udsugning i køkkenet og badeværelset. Desuden giver det et bedre indeklima, hvis du får monteret udluftningsventiler i opholds- og soverum.

El-varme, brændeovne og varmt vand

Når man har fjernvarme, er det en dårlig idé at tænde for en el-radiator. El er 3-4 gange så dyr som fjernvarme.

En brændeovn kan være hyggelig og giver dejlig varme. Om det er en økonomisk fordelagtig varme, afhænger af brændets pris og varmeenergiindholdet.

Temperaturen på det varme brugsvand bør ikke overstige 55°C. Vask ikke op under rindende vand, og husk at brusebade er billigere end karbad.

Er der cirkulationspumpe på varmtvandsforsyningen, vil en tidsstyring betyde både sparet el- og varmeforbrug.

